

First Year BAMS Degree Supplementary Examinations March 2019

Sanskrit

(2012 Scheme)

Time: 3 Hours

Total marks: 100

• Answer All Questions

1. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत: (10)
 - प्राणायामः
 - रक्तधर कला श्लेष्मधर कला च
2. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायां उत्तरयत: (9)
 - प्राणिनाम् प्रणाः – किम्?
 - अजीर्णं भेषजं किम्?
 - धर्मार्थकाममोक्षाणां साधनं किम्?
 - हृदयं केन सदृशं?
 - कः शुचित्वेन वर्तते?
 - भूगतौ अश्विनी सुतौ – कौ?
3. विभागान् निर्दिशत: (8)
 - आयुः
 - आधारः
 - प्रकृतयः
 - पुनर्वसोः शिष्याः
4. व्याख्यात : (6)
 - अहिंसा सत्यमस्तेयं शौचमिन्द्रिय निग्रहः ।
दानं दमौ दया क्षान्तिः सर्वेषाम् धर्मसाधनम् ॥
 - यथा बिसमृणालानि विवर्धन्ते समन्ततः ।
भूमौ पङ्कोदक स्थानि तथा मांसे सिरादयः ॥
5. सूत्राणि व्याख्यात : (6)
 - हलन्त्यम्
 - साधकतमम् करणं
 - विसर्जनीयस्य सः
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत: (5)
 - पापात् विरमति
 - रोगेण पीडितः
 - धनिकस्य पुत्रः
 - नगरं अधिवसति
 - धन्वन्तरये स्वाहा
7. अधोदत्तानां वाक्यानां अशुद्धिपरिहारं कुरुत : (5)
 - सर्वाणां प्रियः
 - सः मिथ्यां वदति
 - अहं शालाम् गच्छति
 - इमं पुस्तकं पश्य
 - रामस्य नमः
8. मलयालभाषायां अधवा आङ्ग्लेयभाषायां अनुवदत : (5)

समुद्रमथन काले रत्नैः देवाः न तृप्ताः । हालाहलात् भीतिं न भेजिरे । अमृतं विना विरामं न प्रययुः । एवं धीराः निश्चितप्रयोजनात् न विरमन्ति ।
9. संस्कृतभाषायां अनुवदत (5)
 - Rama killed Ravana with an arrow
 - The sage lives in the forest
 - Jayanta is the son of Indrani
 - Student is afraid of examination
 - The bird flew from the tree

10. तिप्पण्यौ लिखत : (5)
- द्विविधं शौचं
 - पतंजलिः
11. विभक्त्यन्तरूपाणि लिखतः (4)
- शरीरस्य
 - जलेन
12. लकाररूपाणि लिखत : (4)
- लिखतु
 - गमिष्यति
 - वर्धते
 - पश्येत्
13. प्रयोगं विपरिणमयत : (4)
- चरकः चरक संहितां लिखति
 - तेन हिमालयः गम्यते
 - राधा गीतं शृणोति
 - कायः प्रदह्यते
14. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयत : (4)
- औषधं _____ रोगमुक्तः अभवत् । (पीत्वा, पातुं, पिबित्वा)
 - धूर्तं जनं _____ उचितं । (त्यक्तुं, त्यजितुं, त्यजति)
 - रामं _____ लक्ष्मणः वनं गतवान् । (अनुसृज्य, अनुसृत्य, सृजित्वा)
 - वैद्यः संहिताम् _____ विद्वान् अभवत् । (अधीत्वा, अध्येति, अधीत्य)
15. अर्थं लिखत : (4)
- वपुः
 - शुकं
 - रुक्
 - आपः
16. संदर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत : (4)
- महाजनौ येन गतः स पन्थाः ।
 - कामार्तेन अथ मत्तेन दृष्टः स्वप्नः निरर्थकः ।
17. सूचितकथां लिखत : (4)
- अतिलोभाभि भूतस्य चक्रं भ्रमति मस्तके ।
18. सन्धिविच्छेदं कुरुत : (2)
- उपेन्द्रः
 - तरुच्छाया
 - शिवो वन्द्यः
 - तल्लयः
19. सन्धिं कुरुत : (2)
- नै + अकः
 - वाक् + ईशः
 - शां + तः
 - भानु + उदयः
20. विग्रहवाक्यं लिखत : (2)
- कृष्णसर्पः
 - अनश्वः
 - चोरभयम्
 - उपकृष्णं
21. समस्तपदं लिखत : (2)
- पीतं अम्बरं यस्य सः
 - हरिश्च हरश्च
 - कृष्णम् श्रितः
 - मक्षिकाणां अभावः
